

Íjvásárlási tanácsadó

A következő kis írásban elsősorban annak szeretnék tanácsot adni, aki az íjászatban teljesen járatlan és most gondolt arra, hogy szeretne íjat vásárolni.

Először is egy pár fogalmat kell tisztázni, ami gyakran elhangzik az íjászoktól, de egy kezdőnek esetleg nem elég egyértelmű.

Húzóerő: Az adott íj kifeszítéséhez szükséges erő. Mértékegysége majdnem mindig fontban (0.453 kg) van megadva. Különbséget kell, azonban tenni az íjon feltüntetett érték és az íjász által ténylegesen kifejtett húzóerő között. Ez utóbbi függ az íjász húzáshosszától.

Kivételt képeznek a csigás íjak, mert ott a húzóerő maximumát az íj kifeszítés közben már eléri. Az íjakon lévő szám általában egy adott kifeszítési hosszon érvényes erőt adja meg. Ezt leggyakrabban 28 inch-en (1 inch 2.54 cm) adják meg, de vannak kivételek. Ez általában nem egyezik meg az íjász által kifejtett húzóerővel, hiszen az mindig a használó húzáshosszától függ. Durván úgy lehetne mondani, hogy egy inch eltérés kb. két font különbséget jelent. Pl. egy 28 inch-en 40 font-os íj 27 inch-en 38 fontos, 29 inch-en 42 fontos. Ezért lényeges megállapítani az íjász húzáshosszát.

Húzáshossz: Az a hossz, ameddig az íjász az íjat a lövés végrehajtása közben kifeszíti. Mértékegysége inch, és a gyakorlatban a nyílvevő ideggel érintkező része és az íj háta közötti távolságot értjük alatta. Csigás íjak esetében van az íjnak egy lehatárolt húzáshossza, amit az íjon állítunk, ezért fontos, hogy csigás íjat lehetőleg személyesen vásároljunk. Reflexíjagnál és történelmi íjagnál a gyártók megadják azt, hogy az adott íj milyen húzáshosszat bír el maximálisan. Ettől jobban az íjat nem szabad kihúzni, mert eltörhet.

Sokszor szóba kerül milyen kezes az íjász, ez esetben azt nézzük, hogy az ideget melyik kézzel fogja az íjász, tehát ha az ideget jobb kézzel fogom, akkor beszélünk jobbkezes íjászról. Kezdők számára sokszor kérdéses, hogy milyen típusú íjat akarnak vásárolni. Létezik az íjaknak többfajta csoportosítása, én most egy egyszerű csoportosítást írok, ami között van átfedés is, viszont könnyen megérthető és az érvényes versenyszabályokkal is egyezik.

Történelmi íjak: Ezen belül két meghatározó csoport van, a botíjak (longbow) és a merevszarvú reflexíjak, mint pl. magyar íj, avar íj, mongol íj stb. A longbow jellemzően leajzva egyenes vagy enyhén íves (reflexelt) felajzva „C” alakú ívet ír le. A merevszarvú reflexíjak leajzva a kihúzás irányával ellentétesen íveltek, felajzás során „visszafelé” hajtjuk az íjat. A longbow általában a vessző kifutását segítő polccal rendelkezik, ezért nem mindegy hogy jobb vagy balkezes íjász használja. A merevszarvú reflexíjak általában a hossztengelyükre szimmetrikusak ezért mindegy milyen kezes az íjász.

Modern reflexíjak: A modern reflexíjak közös jellemzője, hogy középlövők, tehát a középrészen ki van alakítva egy, a vessző akadálytalan kifutását segítő ablak, valamint az íjkarok használat közben végig hajlanak. Ezen kívül a markolatuk ergonómikusan van kialakítva és felszerelhetők vesszőkifutóval, bergerrel, irányzékkal, stabilizátorral és kattintóval. Ezek a tartozékok mind a pontosabb lövést segítik.

Csigás íjak: Csigás íjaknak azokat az íjakat nevezzük, amelyek fel vannak szerelve olyan mechanikus áttétellel, amely a teljes kihúzási hosszánál a húzóerőt lecsökkentve elősegíti az íj kis erővel történő tartását. Ezt nevezzük lekönnyítésnek. Ennek mértéke általában 60-80% között változik íjtípustól függően. Tehát ha egy 70 fontos íjat 80%-os könnyítésű csigával szerelnek, akkor azt a húzáshossz végén, ahol lekönnyít, 14 fonttal kell tartani. Ez a gyakorlatban nyugodtabb célzást és pontosabb lövést eredményez, ezen kívül az íj hatásfoka is jobb. A csigás íjakat is fel lehet szerelni kifutóval, irányzékkal, stabilizátorral és lehet használni oldógépet. Az oldógép egy olyan eszköz, ami az ideg simább elengedését segíti. Ebben az esetben az ideget az oldógéppel fogom meg és nem kézzel, és leggyakrabban az oldógépen lévő kioldóbillentyű megnyomásával engedem el. Ezáltal a vessző kifutása simábbá válik, a lövés, pedig pontosabbá.

Ennyit röviden a különböző típusú íjakról.

Amennyiben valaki íjat szeretne vásárolni először is, nagyjából fogalmazza, meg hogy mire

Tippek

Írta: Administrator

2014. január 05. vasárnap, 14:25 - Módosítás: 2014. január 05. vasárnap, 14:39

szeretné az íjat használni. Pl. amennyiben vadászni akar az íjjal, akkor min. 50 font húzóerejű íj kell, mert ez az előírás a vadászvizsgán, és a gyakorlatban is kell ennyi. Céllövészetnél - ha nem csigás az íj - egy kezdő számára felesleges az erős íj, sőt a helyes lövéstechnika megtanulását nagyon megnehezíti. Versenyzésre a jelenlegi szabályok szerint mindhárom íjtípus alkalmas, természetesen a saját kategóriájában.

Kezdők számára jó választás, pl. egy történelmi íj, mert ezeknek a kezelése különösebb ismeretet nem igényel és megbízható, strapabíró íjak. Amit ezen íjak kezeléséről tudni kell két perc alatt elmondható. A reflexíjak már egy kicsit több tudást kívánnak a használatjától, különösen az igényesebb tillerezhető íjak. Cserében viszont nagyobb távolságra lehet velük pontosabban lőni.

A csigás íjak kezelése szintén igényel bizonyos tudást, azon kívül csigás íjat szervizelni otthon megfelelő felszerelés nélkül nem lehet, viszont a legnagyobb pontosságot és átütőerőt a csigás íjak adják.

Íjat vásárolni legjobb személyesen, főleg csigás íjat. Amennyiben erre nincs lehetőség, szívesen segítsek tanácsadással a megfelelő típusú íj kiválasztásában.

Amiben minden íj közös, az íjlövészet élménye, ami viszont csak akkor teljes, ha az íj, amit használunk megfelelő nekünk.

Sikeres és örömteli íjászkodást kívánok!

Balázs László